

Mogelijkheden aanbestedingswetten m.b.t. (in)direct uitsluiten leveranciers

1. Mogelijkheden in de Aanbestedingswet 2012 (AW2012)

- Eisen stellen die in redelijke verhouding staan met voorwerp van opdracht - art. 1.10
- Vertrouwelijkheid bepaalde gegevens aanbestedingsprocedures – art. 2.57a
- Uitsluiten ondernemers die niet gevestigd zijn in GPA-landen (bijv Rusland, China) – art. 1.23

2. Mogelijkheden in de Aanbestedingswet op Defensie en Veiligheidsgebied (ADV)

- Uitsluiten ondernemers die niet in EU-lidstaten gevestigd zijn – art. 1.7
- Uitsluiten indien inschrijver niet over betrouwbaarheid beschikt om nationale veiligheid risico's uit te sluiten – art. 2.77, lid 1f (facultatieve uitsluitingsgrond)
- Dezelfde eisen stellen aan onderaannemers – art. 2.39
 - Eisen stellen ter bescherming van gerubriceerde gegevens die aan ondernemers worden gesteld, ook aan onderaannemers te stellen.
- Gegevensbeveiliging eisen – art. 2.68
 - Maatregelen en eisen stellen die noodzakelijk zijn om het vereiste beveiligingsniveau van de gerubriceerde gegevens te waarborgen. Te denken valt aan locaties van servers, toegang van personeel, etc.
 - Screeningseisen van personeel
 - Een verklaring van de inschrijver en van reeds bekende onderaannemers dat zij met inachtneming van op hen van toepassing zijnde wettelijke voorschriften ten aanzien van veiligheid, passende maatregelen zullen nemen ter bescherming van de vertrouwelijkheid van alle gerubriceerde gegevens.
- Bevoorradingszekerheid – art. 2.69
 - Te denken valt aan bedrijven gelieerd uit landen waarbij de leveringszekerheid niet gegarandeerd kan worden vanwege de vijandige strategie die dat land hanteert, bijv. Rusland.
- Bijzondere voorwaarden – art. 2.70

De voorwaarden waaronder een opdracht wordt uitgevoerd, kunnen betrekking hebben op onderaanneming of ten doel hebben de door de aanbestedende dienst vereiste beveiliging van gerubriceerde gegevens te waarborgen.

2.1 Toepassingsbereik ADV

- De ADV is van toepassing als er sprake is van gevoelig materiaal, diensten of werken, die bestemd zijn voor veiligheidsdoeleinden die;
 - Betrekking hebben op gerubriceerde gegevens,
 - Gerubriceerde gegevens bevatten of
 - Gerubriceerde gegevens noodzakelijk maken.

→De ADV is ook van toepassing op niet-militaire aanbestedingen, zolang deze vergelijkbare veiligheidsaspecten hebben. De aanbestedingen moeten een veiligheidsdoel hebben en op enige manier informatie bevatten die beschermd dient te worden ten behoeve van dat veiligheidsdoel.

Ook decentrale overheden, speciale sector bedrijven of andere niet-Defensie gerelateerde aanbestedende diensten kunnen dus onder bepaalde voorwaarden gebruik maken van de ADV.

→ Gerubriceerde gegevens zijn gegevens of materiaal, in welke vorm dan ook, met een bepaalde veiligheidsclassificatie of beveiligingsniveau in het belang van nationale veiligheid die beschermd moeten worden tegen onthulling, vernietiging, ontvreemding, etc.

→ Materiaal of gegevens zijn gerubriceerd op het moment dat daar een grondslag voor is (bindende aanwijzing van overheid, bestuursrechtelijk besluit of wettelijke voorschriften). Op dit moment wordt binnen het Rijk wetgeving aangepast zodat vitale processen een grondslag krijgen voor rubricering zodat de Aanbestedingswet op Defensie- en Veiligheidsgebied breder toegepast kan worden.

- Voor alle aanbestedingen die hier niet aan voldoen geldt dat de Aanbestedingswet 2012 van toepassing is.

3. Mogelijkheid inroepen artikel 346 van het Verdrag van de Werking van de Europese Unie

- Lidstaten mogen alles doen om de wezenlijke nationale veiligheidsbelangen te garanderen.
- Inroepen van artikel 346 VWEU heeft als gevolg dat Europese en nationale aanbestedingsregels niet meer van toepassing zijn.
- Inzet van artikel 346 VWEU is een last resort en kan onder strenge voorwaarden ingezet worden.